

Katarakt ve Tedavi Yöntemleri

Katarakt genel olarak 50 yaş ve sonrasında görülebilen ve direk olarak görme kalitesini düşüren bir göz hastalığı olup ilerleyen durumlarda tamamen görmeyi engellemektedir. Gözümüzün arkasında, görmemizde doğrudan etkili olan tamamen saydam bir lens bulunur. Sağlıklı ve genç insanlarda bu lens dışarıdan gelen tüm ışık ve ışını içinden geçirerek, gözümüzün arkasında yer alan retina tabakası üzerinde net bir görüntü oluştururken, yaşlandıkça bu lens saydam yapısını kaybeder, bulanıklaşır ve matlaşır. Bu durumda artık gelen ışık, bu yapıdan sağlıklı bir şekilde geçemez ve kişiler net göremeyip, puslu ve bulanık görürler. İşte bu yapısı değişen lens tabakasına katarakt denir.

Kimlerde ve neden oluşur? Kadın, erkek, çocuk gibi ayırabilir miyiz?

Bu hastalık genel olarak doğal yaşlanma süreci sonucunda vücudun kendisinin oluşturduğu bir rahatsızlıktır. Kataraktın erişkinlerdeki en önemli nedeni lensin içinde yaşlanmayla birlikte oluşan değişikliklerdir. Çocuklarda ise metabolik hastalıklar, akraba evliliği, anne karnında geçirilen hastalıklar, gebelikte ilaç kullanımı, mikrobik durumlar ve yaralanmalardan dolayı katarakt gelişebilir. Ayrıca göze gelen darbeler (travma), şeker hastalığı, göz içi iltihabı (üveit), böbrek hastalığı, glokom, radyasyon, yüksek kan basıncı (hipertansiyon) ve uzun süre kortizonlu ilaç kullanımı katarakt yapabilir.

Bugün bütün dünyada katarakt rahatsızlığının % 80 ve fazlası yaşa bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Bununla beraber katarakt sadece insanlarda değil, hayvanlarda dahi olabilmektedir.

Tam olarak belirtileri nelerdir? Ne olursa gözümüzde katarakt olduğundan şüphelenmeliyiz?

Katarakt, tamamen görüşümüzü etkilediği için, kişiler eskiye nazaran daha silik, puslu veya karanlık görüyorsa, renkler eskisi kadar parlak değil ise, özellikle geceleri ışıktan gözleri kamaşıyor ve ışık tek bir noktadan değil, dağınık olarak görülüyorsa bu durum katarakt habercisi olabilir. Ayrıca yeni doğan bebeklerde de anne karnındayken katarakt gelişebilmektedir. Bu yüzden bebeklerin ilk aylardaki göz kontrolleri de çok önemlidir.

Katarakt nasıl tedavi edilir?

Dünyanın her yerinde tek tedavisi ameliyattır. Bunun dışında herhangi bir ilaç ile tedavisi olmadığı gibi, bekleyerek kendiliğinden de geçmez, tam aksine daha da ilerleyerek hem görüşümüzün daha fazla bozulmasına hem de ameliyatın daha uzamasına sebep olabilir.

Bu ameliyatı kısaca özetlersek ne yapılıyor da kişi tekrar eskisi gibi görüyor?

Kişinin tekrar net bir görüşe sahip olması için, bahsettiğimiz bozulmuş lens cerrahi müdahale ile ve fakoemülsifikasyon yöntemi ile parçalanıp çıkartılarak yerine yapay bir lens takılmaktadır. Hasta gözlük takıyor ise, gözlük derecesine göre takılan monofokal (tek odaklı) veya Multifokal (çok odaklı) optik lensler sayesinde hastalar yine net bir şekilde görebilmektedir.

Ameliyat tam olarak ne zaman yapılmalıdır?

Eğer katarakt teşhisi konulduysa, beklemek sadece kataraktın ilerlemesine yol açacak ve aynı zamanda sertleşen kataraktın ameliyat ve iyileşme süresini uzatacaktır.

Ameliyat ve iyileşme süresi ne kadardır?

Genel olarak ameliyat her iki göz için 10-15 dk sürer, hasta aynı gün taburcu edilir. Ameliyattan hemen sonra bile hasta eskiye göre çok net görmeye beraber, tam bir iyileşme 1 hafta 10 gün içinde gerçekleşmektedir.

Ameliyattan sonra insanlar günlük yaşamlarına devam edebilir mi? Nelere dikkat etmek gerekir?

Genel olarak, aynı gün içinde taburcu edilen hastaların ilk birkaç gün banyo yapmaktan ve gözü zorlayabilecek ağır kaldırma, ıkınma, öksürme gibi hareketlerden ve gözü ovalamaktan uzak durmalı. İlk bir hafta için, güneşli ve fazla ışıklı ortamlarda güneş gözlüğü takılmalıdır. Enfeksiyon riskine karşı verilen damlalar düzenli kullanılmalı ve tozlu, kirli veya aşırı rüzgârlı ortamlardan kaçınılmalıdır.

Op. Dr. Mehmet SÖYLER